

Kuntalaisaloite suunnitelmasta kulutuksen ja energian säästämiseksi

Kaupunginhallitus 24.10.2022 § 321
563/00.02.00.04/2022

Valmistelija

Kaupunginjohtaja

Lieksan kaupunki on vastaanottanut 4.8.2022 seuraavan kuntalaisaloitteen:

“Tänään mm. TV-uutisissa tuotiin esille, että kunnissa olisi tärkeää suunnitelmallisesti pohtia ja toteuttaa erilaisia toimia, joilla mm. energian kulutusta saataisiin tulevana talvena hillittyä. Esitän, että Lieksassa laaditaan pikaisesti kaikkia työyksiköitä koskeva suunnitelma paitsi energian kulutuksen, myös muun kulutuksen hillitsemiseksi (ml. lajittelu ja kierrätys). Työyksiköt voinevat ideoida omiin toimintoihinsa soveltuvia toimenpiteitä.”

Venäjän ja Ukrainan välinen sota heijastusvaikutuksineen on aiheuttanut epävarmuutta energian saatavuudessa ja hinnanmuodostuksessa. Lieksan kaupungin organisaation tulosyksiköissä, liikelaitoksissa ja yhtiöissä on valmisteltu toimenpiteitä energian säästämiseksi tulevan talven varalle. Merkittävä osa toimenpiteistä perustuu käyttäjien tiedostavaan ja vastuulliseen käyttäytymiseen Lieksan kaupungin työpaikoilla.

Seuraavassa on lueteltu energian säästämiseen johtavia toimenpiteitä:

- Valaistus on päällä vain tarpeen mukaan. Luonnonvaloa hyödynnetään ja sammutetaan valot työpisteestä tai -tilasta lähdettäessä. Oman työtilan lisäksi yhteiskäytössä olevien tiloista tulee huolehtia kuten esimerkiksi neuvotteluhuoneet, vessat ja keittiöt.
- Sähköisesti toimivien laitteiden virransäästöominaisuuksia hyödynnetään tehokkaasti energiankulutuksen vähentämiseksi.
- Työpaikalta lähdettäessä sammutetaan tulostimet ja kopiokoneet yöksi ja viikonlopuksi.
- Suositetaan sähköistä tiedonhallintaa ja otetaan tulosteita vain sen ollessa välttämätöntä.
- Suositusten mukainen lämpötila toimistoissa on 21,5 astetta. Pidetään lämpötila suositusten mukaisessa tilanteessa. Liian lämpimistä työtiloista ilmoitetaan Lieksan Kiinteistöt Oy:lle, jos lämpötilaa ei saada patteritermostaateilla säädettyä alemmaksi.
- Energian säästämiseksi energiankulutuksen ollessa suurinta alennetaan työtilojen lämpötilaa asteella.
- Lämmityskauden aikana huolehditaan siitä, ettei käytettävässä tilassa ole jäädytyskone päällä.
- Lämmönhukan vähentämiseksi huolehditaan siitä, että ovet ja ikkunat ovat suljettuina.
- Kiinnitetään huomiota työtilojen ilmanvaihtoon. Jos havaitaan selvää vetoa ovista tai ikkunoista, ilmoitetaan asiasta Lieksan Kiinteistöt Oy:lle asian tutkimiseksi ja mahdollisten lämpövuotojen estämiseksi.
- Vedensäästö on osa energiansäästöä, minkä takia säästetään veden tarpeetonta käyttöä ja veden turhaa valuttamista. Ilmoitetaan pienistäkin kalustevuodoista Lieksan Kiinteistöt Oy:lle.
- Auton moottorilämmitintä pidetään kytkettynä vain tarvittava aika.
- Vältetään autojen sisätilalämmitinten käyttämistä, jos se ei ole välttämätöntä.

Toimenpiteistä on keskusteltu Lieksan kaupungin johtoryhmässä ja ne käydään läpi Lieksan kaupungin esihenkilötunnilla. Lieksan kaupungin tavoitteena on tuottaa palveluja mahdollisimman paljon talousarviossa esitettyjen toiminnallisten tavoitteiden mukaisesti talven 2022-2023 aikana. Siitä huolimatta suunnittelussa on varauduttu myös siihen, että joiltain osin käytettävissä olevia palveluja ja toimitiloja voidaan sulkea, jos se on välttämätöntä energiankulutuspiikkien tasaamiseksi.

Lieksan kaupunki on jo pitkään tehnyt Hinku-kuntana energiatehokkuutta parantavia ratkaisuja muun muassa uusimalla lämmitysjärjestelmiä ja kiinteistöautomaatiikkaa. Katuvalaisimia on uusittu energiatehokkaammiksi. Kiinteistöautomaatiikan uusimista jatketaan. Kolin koulun kiinteistössä tutkitaan lämmitysjärjestelmän vaihtamisen mahdollisuutta maalämmölle. Säätilan muutosta ennakoivien lämmitysjärjestelmien käyttöön ottamista valmistellaan Lieksan kaupungintalon, Lieksan Keskuskoulun ja Lieksan kirjaston kiinteistöihin. Lieksan kaupungin liikuntatoimi ja kuntatekniikkaliikelaitos muuttavat valaisimia energiatehokkaammiksi.

Seuraavana merkittävänä kohteina ovat Timitran ulkoilu- ja katualueen valaisimien uusimiset vuonna 2023. Lisäksi kuntatekniikkaliikelaitoksella on selvityksessä kaupunginosien, lukuun ottamatta Brahean kaupunginosaa, katuvalaistuksen pimentäminen klo 23.00-05.00 väliseksi ajaksi. Lieksan kaupungin tavoitteena on ruokahuollon hävikin vähentäminen muun muassa ennakoimalla aiempaa tarkemmin tarvittavien annosten määriä. Hankinnoissa suositaan lähiruokaa, mikä vähentää kuljetukseen tarvittavaa energiaa. Lieksan vesihuoltoliikelaitos on tehnyt esisopimuksen Pielisen Bio Oy:n kanssa jätevesilietteen toimittamiseksi biokaasulaitokseen. Jätevesilietteestä tuotetaan biokaasua ja lannoitteita metsätaloudessa hyödynnettäväksi. Jätevesilietteen kuljetukseen ja käsittelyyn tarvittava energia vähenee ja kasvihuonekaasupäästöt pienenevät.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää antaa esittelytekstin mukaisen vastauksen kuntalaisaloitteeseen suunnitelmasta kulutuksen ja energian säästämiseksi.
Päätös	Kaupunginhallitus päätti antaa esittelytekstin mukaisen vastauksen kuntalaisaloitteeseen suunnitelmasta kulutuksen ja energian säästämiseksi.
Lisätietoja	Kaupunginjohtaja Jarkko Määttänen, p. 040 1044 001, sähköposti jarkko.maattanen(at)lieksa.fi